

Karina Żukowska-Nawrot

Przemoc wobec kobiet

Przemoc fizyczna i psychiczna wobec kobiet ma wielowiekową tradycję i wydawaćby się mogło - społeczne przyzwolenie. Już w czasach Biblijnych kobiety rezygnowały z własnej wolności na rzecz bezpieczeństwa poprzez wspólne życie z jednym mężczyzną, aby w ten sposób ochronić się przed przemocą ze strony innych mężczyzn. Kobiety często były (i są do dzisiaj - w niektórych krajach) kupowane przez mężczyzn i traktowane jako ich legalna własność. Jeszcze do niedawna przemoc wobec kobiet była prawidłową formą relacji małżeńskich. Do XVIII w. - w ustawodawstwie większości krajów europejskich mąż miał prawo do chłosty wobec żony „mógł chłostę zastosować, kiedy żona nie chciała pracować w polu, zaniedbywała dom, lub była zazdrosna” [Pospiszyl, 1994: 6].

Ciekawostką jest to, iż mąż nie tylko miał prawo chłostać swoją żonę, ale groziła mu wręcz kara grzywny, jeśli tego nie zrobił, a żona naraziła np. dobre imię rodziny.

W XIX w. - w angielskim prawie - chłosta została zamieniona na tzw. zasadę kciuka zezwalającą mężowi uderzyć żonę prętem, ale nie grubszym niż szerokość kciuka.

Badania naukowe wskazują, że najczęściej do aktów przemocy w stosunku do kobiet dochodzi w pierwszych latach trwania związku, zaś przerażające jest to, że akty przemocy często pojawiają się już w fazie narzeczeństwa. Statystyki, zaś wskazują, że na przemoc fizyczną i psychiczną częściej narażone są kobiety bez wykształcenia, bez zawodu i finansowo zależne od partnera.

Innym rodzajem przemocy obok fizycznej, psychicznej jest przemoc emocjonalna „kobieta, która ma podbite oko lub złamaną rękę ma namacalny ślad krzywdy, która została jej wyrządzona. Natomiast osoba, wobec której użyto bardziej subtelnych metod prowadzących do całkowitego podporządkowania jej partnerowi, może czuć się jeszcze bardziej uległa, zdezorientowana i skłonna obarczać samą siebie odpowiedzialnością za sytuację” [Mellibruda, 1996: 53].

W ramach zespołu stresu pourazowego wyodrębnić można „syndrom bitej kobiety”, który ma miejsce wówczas, gdy u kobiety - na skutek przemocy - zachodzi „niska samoocena, poczucie winy, lęk, depresja, podejrzliwość, utrata nadziei na znalezienie wyjścia z sytuacji odpowiadającej modelowi wyuczonej bezradności” [Lipkowska-Teutsch, 1995: 50] Syndrom, zaś „wyuczonej bezradności” przejawia się w biernym znoszeniu przez ofiarę zachowań krzywdzących, pomimo świadomości tego, że są to zachowania bezprawne i naruszające prawa osobiste jednostki.

L. Walker, badając zachowania kobiet - ofiar przemocy - stwierdziła „że znoszenie tego rodzaju zachowań nie jest wyrazem podświadomych zachowań jednostki, ale efektem destruktywnego procesu jaki dokonał się w jej psychice w wyniku pozostawania w sytuacji krzywdzącej” [Pospiszyl, 1999: 57].

Przestępstwo znęcania się nad drugim człowiekiem zagrożone jest karą do 5 lat pozbawienia wolności, zdziwienie zaś budzi fakt, że oprawcy dostają co najwyżej 2 lata pozbawienia wolności, zaś w 90% najczęściej kończy się to wyrokiem w zawieszeniu.

Uważam, że dopóki społeczeństwo - a w tym same bite kobiety - będą usprawiedliwiać przemoc w wykonaniu mężczyzn, udając, że - nic się nie

stało, że spadłam ze schodów, że było ślisko –nie zbudujemy skutecznego systemu zapobiegającego- jakże uwłaczającej ludzkiej godności-przemocy wobec drugiego człowieka.

- [1] Baláž, I. 2005. *Problémy masmediálnej etiky*, In: *Viera a Život*, Trnava: Dobrá kniha, Roč. XV., č.: 3.
- [2] Lipkowska-Teutsch, A. 1995. *Rodzina, a przemoc*, Warszawa.
- [3] Mellibruda, J. 1996. *Ludzie z problemami alkoholowymi*, Warszawa.
- [4] Pospiszyl, I. 1994. *Przemoc w rodzinie*. Warszawa.
- [5] Pospiszyl, I. 1999. *Razem przeciwko przemocy*, Warszawa.
- [6] Sirojć, Z. 2004. *Wpływ procesu integracji z Unią Europejską na zarządzanie zasobami ludzkimi w administracji państwowej*, Zarządzanie Zasobami Ludzkimi, nr 2.
- [7] Słomski, W. 1999. *Problemy moralne etyki seksualnej*, Warszawa.
- [8] Słomski, W. 2007. *Człowiek u progu XXI wieku – dramat wyborów etycznych*, in: Parerga 4.
- [9] Słomski, W. 2007. *Etyka*, Warszawa.
- [10] Wawrzonkiewicz, A. 2005. *O pojęciu wartości w ujęciu interdyscyplinarnym*, in : *Filozofia bliższa życiu*, Warszawa.